

Эм башха инвестицияланы аслам келирлерин салыргыа

Азыры. Апы 1-чи бетеди.

Сөз ючюн, капиталнын кыруулушка 476,7 миллион сом кырытылганы. Ол санда автомобиль жолго 29,2 миллион сом. Иш хах, социальный тейлеу жаны бла шахарны борчу жогу. Коммунальней мекемеланы Кышка хазырлау жетишпелли бардырылганын белгиле, окуу юйле 1-чи сентярге тол хазырлауда тобоклерин черттеди. Шахматтадан битеу дунча чемпионат хазырлау тыггай болганын, мындан ала бардырылган суббюджеттин 1,5 миллион сом тошенин айтканды.

Арсен Башировичин шахарда хауле ителе кеп болуп барганларына, ала адамлага хата эткенча, алапы туруп, бир жерде кендирдире жер табарга керекте деген эдик, ол ороу толамды деп сорууну В. Сокольников хау деп жууп бергенди. Андан сора Президент «Налыкчы» курорту тейлесинде жолпа арун-тап жарашдырылганын, алаада автомашиналарын тер сюрюккө сойле кеп болуп, солурга келгенле тынчылганын алганларына аста сарла, алай болмаз ючюн, жолпага тыггычыла салы-

нырын, жуйорюккө «чарилеге» бармазга этилирин излегенди. Андан башка да, ара шахарны тыгизин жыйында, адамланы тынч-ырахат жашарларын курауда этилик ишине эсге салганды.

Битеу районланы, шахарланы онучулары, баша айтканыбызча, кеслерин бююнюлюкке бек баш магынаны проблемаларыны юслеринден айткандыла. Сөз ючюн, Чегем району администрациясыны башчысыны кулугун туттурган Аслан Урусов, Чегем шахарда орта школну кыруулушун башап, 1-чи сентярге хазырланарга берюу бек ууле ишлене берилер болганына айрык эс бурганды. Черек району администрациясыны башчысы Темиржанлы Махти федеральный жолда чыракыла жанарча этюу бла бирге, Бабуентде орта школга кыошак мехам ишлерге керек болуп, алаа жетишпелли турганын белгилегенди. Президент аны ол тилектерине болушуга айтканды.

Эйбур району администрациясыны башчысы Соттанлы Курман шокланы окуу жылга хазырлау ишле бошала барганла-

нын шарт колголе келтирип айтканды. Алай КьМР-ни Правительствоу Председатели Андрей Яри район кыорончаны асыры кеп этип кьргозтенин эсге салганды. Аны себели ол шартха жангандан кыарарга кереклин чертгенди.

Арсен Канокко кенгешин ахырында ошлешенини айтканды. Арсен Канокко кенгешин ахырында ошлешенини айтканды. Арсен Канокко кенгешин ахырында ошлешенини айтканды. Арсен Канокко кенгешин ахырында ошлешенини айтканды.

Чекленген жууаптылыгы болгон «Ассо» обществу кыруулушлары республиканы кеп жерлериде ишлейди. Ала асламда мекемелден тышкында барган ишкер азланы тартуу бла кюрошеди. Организацияны эки бригадасы шьендеде Нальчикте 6-чы микроайонда суу азлыны жангырта туралды. Хар бирине 9 минг кубометр сыйынырык эки суу жыйылуучу жер резервуар ишленедиде да, ала сентябрин ахырына хайырлангылыгы берилгенди.

Эйбур посылканы кыатындагы болнычыга жууук жерде орналган кир суулау тазалау сооруженины жангыртуу бла байланы ишени кыстуу бардырылган кезююду. Минги тауну тейлесинде экичи эки ючюнчо канат жоллаа ток барлыкчы ыланы тартуу бу обществу коллективине ышангылыгында да, бириндеги жууулма быйыл, экинчисинде уа келер жыл бошларыны мадарлары этиледи.

Лянчиньши элге огвардагы кезелден 8 километр чаклы уулуучу болган суу ыз тартыла турды да, ол элде жашаганына суу бу айны азыраа берилип тейлериди, битеу комплекске жууула уа сентярге бошальды.

ТЕММАЛАНЫ МУХАДИ.

Турция грузини кюч ведомстволу (Миноборон) эм чеклени сактауу жаны бла департамент) 45 миллион доллар енмеде болушук этгенди, 100-ге жууук аскер машинаны, бир жерден башхасына кьнорюлюкчю (ПЗРК) «Анза-2» деген (Пакистанда чыгарылды) ракета-зенитка комплексден 30-сун, «Кыль-2» катерине, эки тарышкы эм эки десант кеме, кылдан чабуул болуун алгандан башчылау эм зенитка затлага башчылык этюучу Sky watcher система, MP5 MTS A6 деген 800 автомат, М-72 кыл патрон, 100-ге жууук ракеталар, ствольное тобюккө орнатылуучу 2000 гранатомет, MP5A3 керохлага-автоматлагы 5,45,160-ка калибрлы 10-миллипатрон, 25 минг аскер кими комплекс берирге деп белгиле туралы.

Болгария «Фактория» деген танк лага кыажуу ракета комплексден 250-сун, 122-миллиметрлик D-30 гауцибалагы 50 минг снаряд эм башка торюу аскер продукцияны берирге айтканды.

Чечени -159 «Аса» самолетадан 10-сун, 620 тонна аскер керекле (СВДМ снайпер ушокка 7,62-миллиметрлик 500 минг тенгири бир патрон, ДШК пулеметлагы 12,7-миллиметрлик 350 мингтен жууук патрон, ММ-24 вертолетьада орнатылуучу пулеметлагы 12,7-миллиметрлик 60 мингтен жууук патрон, АГС-17/30-га керекли 30-миллиметрлик снарядлаады 50 минг тенгири бир, БМП-2-де топлагы 60 минг чаклы бир снаряд эм башка торюу аскер техника продукция берирге болушук.

Андан тышкында да Грузияга Украинадан сууу-сөвө эм аскер техника кеп санда берилгенди туралы. Грузияны бла Израильни араларында да аскер жаны бла бирге ишлеу кенгертиле берилди. НАТО-ну кыраллары Грузияга 175 танк, 126 бронемашина, 67 топ, 4 аскер самолёт, 12 вертолёт эм кеме-меден бла катерелден 8-сун бергенди. Андан сора да, мындан арында да 100 бронемашина, 14 самолёт (аладан төртюсү «Мираж-2000» истребительди), 15 Black Hawk вертолёт эм торюу-торюу классы 10 кеме да Грузияга бериргеде деп жарашдырыла туралды.

«Известия» газетди.

ТАМБЛА - КЫРУЛУШЧУНУ КЮНОДУ

Ышанчы

Атыуулары Мустафа, техника-механике толу кочу бла хайырлангыларына жууулы Кыралтыклары Алий, проивозодо бьлюмю национальни Елена Куцулова кеслерине буоруган жумушлары тырман этилмеке тамамалуу адамдалы, коллективне жетишпеллине тыггай кючу кошоуды.

Махтутга, бюсюрге тийишли адамдармыз кьндюкө, кыайсы бирине да ыскас этерчак, - дегени генеральный директор. - Эчи алып айтканда уа, кыруулуш бригадалар бирине таматалык этген Сергей Беляевни, аны бла ишлеуге Казаккылары Рамазансы, механитаран транспорт жюрюктөн Сергей Васильевни, Мускуланы Рашийти, Мартин Тоховну, Мурарбек Бесланевни алтырын эки бегилерге сөмөк. Алаа жигер уруулары, тоз иезиликтери бла аймаккылыды.

Алийсолтаны кесини уруучу жолу да колголе келтирер болушук. Школун бошанганда, агаасы Магомбет бла бирге кыруулуш бригада да ишлеп башлаганды. Аскер борчу намысы толтуруп кайтканды, жангандан кыруулушчулары кыруучула кыошуганды. Ишден сора окууга жюрюк, усталык айтканды. Нальчиктеги «Одентстрой» кыруулуш управленини олу кылауучу, мастер, прораб болуп турганды. Жалла ишлеучу организацияга кьгенчинде да, усталык, кыруу хуериле да кьргозуп, уастанканы билдиргенди.

Кесини юсюндө толурк айтканды телегендикте, Алийсолтан халарын ишине нгьрелерни коллективне тыггай адамдарыны юслеринден ыскас этип билдиргенди башлаганды. Баш ишкерлер Локиевни Хусейн бригадаларында кыруулуш материалла эм керекле бла жалчытуучу бьлюмю тамато обществу кыраганды. Кеси айт-

ханлай, абынганы, жангылганы, кыялыналыгы тошгени болганы эсе да, кептени кочерин биринчи иш, тамамаларга, аягы бөлүмдө деген мурагына жеткенди. Бодурдуган жетишпелли эсенмей кыламызгандыла, аты кеп керек махтуу бла айтканды.

Озган жылда ол КьМР-ни Правительствоу Сыйлы грамотасы бла саууланганды. Юсюбюздеги жылда уа Алийсолтанга «КьМР-ни сыйлы кыруулушчу» деген ат аталганды. КьМР-ни Президентини сауугасына бардырылган «2007 жылы бек иги предприниматель» деген конкурс хорлаганын ючюн ага «Кыруулуш жол молк эм транспорт бьлюмде бек иги организация» деген жауууу бла лауреатты диплому берилгенди.

Бююнюккө да «Ассо» республикада бек онгу кыруулуш организацияга саналды, аны коллективне социальней-экономика магыналары болган объектилер кыруулушлары ышангылыды. Алда борчла жетишпелли толтурулулары жалчыга, Нахста улуу кыруулушчулаа тийишликчине уруучу болуучу кыруулушга эс бургананды туралы. Орталык аймак иш хак 8 минг сомдан аз болмуучуну, нахста, башха тейлеу артка квалдырылмуучуларын, кыралга, кыолаксыз адамлага, сабий койголе спортсменге чомарт болушучусун айтты да кыуандырганды.

Сезоне табылуучу Нахста улууга, эрте-кеч демей, адамлары ишлене объектеле болуучу, кеп торюу чакталганды да кетериге тошгени себели аны солур заманы аады. Алай кези чаклы уа, ала Бийик Фатимат (Жапугулары Кызырны кыяла) да кыошулуп, аруу ююрде өстөн кызылары - Лиля, Зульфия эм Жамал тоз биле туралы жууук-тенгичи керек бардырга иткенди.

Ушгагыбызны ахырында Алийсолтан (ага «Алий» деп кыошкы айтты да кыошканды), ийменген да эте: «Алий оги берилгени кыайраныч газетине кочуу бла коллективне, республиканы битеу кыруулушчуларын профессионал байрамдык бла алгышайлап! Кыуанчыны, насыпты, сауулуучу болууларын сойгеними билдирем», - дегенди.

Ол айтканды биз да кыошкылды. Мындан ары да жетишпелле, сауулагы кыошула барлыгына ийнанабыз.

КыайгыРыМАЗЛАНЫ Борис. Суратын ХОПАЛАНЫ Марият алганды.

Студентлеге кыуанчы

Солдан онгга: кыруулушчу Османлы Жамал, Даууулары Зейтун, Кыудайланы Мажит, Османлы Илияс, Биттирланы Казим, Османлы Камал бетон кыла туралды.

Сиз бу суратда кьргөн кыруулушчу: Османлы Жамал, Даууулары Зейтун, Биттирланы Казим, Османлы Илияс, Кыудайланы Мажит, Османлы Хусейн. Бригадалары шахарда кеп кыруулуш мекемелары ишлеуге чактышканды. Бу ююнде уа ала КьМК-у-ну физика-математика корпусуну кыанда кеп кылаты жыгы мехам ишлей туралды.

Анда лабораториялары бла окуучу кабинетле болушукду. Аны себели аны кыруулуш да башкаладан бир кесек айырмаларгады.

Кыруулушчу аны мудорундан ишлеп башлап, кышка заманы ичиде биринчи, экинчи этажан да бошангылды. П рораб Герийланы Мухадини башчылыгында кыруу-

лушчуа мехамны башын да жабып, ичин, тышын сортоп, попарында да салып, хайырлангырга келер жылы бу кезюнде берирге айтканды. Бу жолу аны башкылары ишленерин ючюн алга суурага халда иш хакларына кошууд да береди.

М. АДИЛОВА. Суратын автор алганды.

Кетюрюлюу

Быйлыны биринчи жарымжылгынын республиканы жеринде социальней-экономика магыналы объектенде 17-ни кыруулушлары бошланганды. Хайырлангыра берилген жашуу журтланы енмеи 78 минг квадрат метрден атпаганды. Жылына азыраа керек юкюмдөгү 236 минг квадрат метрден аспам кыруулушчу.

Жылы ахырында Теген Черек ГЭС-лени каскадыны экинчи кезююно кыруулуш бошальды. Аны тамамлауга биз бла жарым миллиард сом кетерици.

Кыруулуш-прораб келишимлерге керек, юсюбюздеги жылда 6,1 миллиард сом багыасы иш тамамланаркыды.

Инвестиция программага керек, КьМР-ни «Дирекция единого заказчика» кырал предпритиясыны юсюу бла инвестиция мекемеланы кыруулушунга 3 миллиард 171 миллион сом, ол санда «Юг России» федеральный

целевой программага тийишлиликте бир миллиард 50 миллион сом, республиканы бюджеттен да бир миллиард 384 миллион сом бекюнооркодо.

Кыруулуш комплексини предпритияларды орталык аймак иш хакыны енмеи 9585 сомга жетдирилгенди. 2006 жылдыгыны бля тенгештиргенде, ол 4000 сомга кыйбаттыгыды.

«Жау койорлени жашуу журтла бла жалчытуу» деген подпрограммага керек, 2008 жылды федеральный бюджеттен 82 миллион сом, бириндиринчи республика бюджеттен да 27 миллион сомга жууук кыоштылыкды.

«Коммунальней инфраструктураны объектилерин модернизациялау» программа бла эски суу ыланы, жаратуу болгон оборудованины алшындырыуга жылтык лимитин енмеи 134,2 миллион сом. Ялмедде тохтатырылган эки да, январь-июль айдаа ол акчадан 66,3 миллион суму хайырлангыланды.

Болмагачна жарык тобегендиде

Азыры. Апы 1-чи бетеди.

Миллет киймеле кийген жаш бла кыза а догьр хычинлеми эм бооза голпанын Юг Осетия Республиканы Правительствоу председателини заместители Таймурз Чочиевге бергенди.

Мадина Русуланова, алайда журналистени бир кыуучу сорууларына жууап эте, быйыл дегенди: - Сиз баргызга да билесиз, бу ююнде Юг Осетияда бола турган бушулуу ишени юсюндөн, Аны себели Президент Арсен Баширович алгага болушук этер мурадта кыуагыла бошалганды, бизни республиканы лагерлеринде, санаторийлеринде туручу эки жоо сабийни жиберилерин тилегенди. Бюгон бер жалаңда жоо атысы келгенди, алаада жетишпелли сабийледи. Биринчи сентярге дери кыялса да мында, алаа тийишли билим алырга онгла куралгылыды. Андан сора да, керек болса, алаага санаторийдеде солурча болушук этилдики.

Таймурз Чочиев, КьМР-ни Президентини А.Б.Каноккоха эм республиканы жамуауатына ыскас сөз айтат, кесини эм республиканы Президентини Кокотейны да атлардан джорук ырызальгыны билдиргенди. Аланы сабийлери ышангылы кыошкыла тошгенилерин эм алаага Кабарды-Малкыраа не жаны бла да иги болуучу айтканды.

Сабийле кыайдан келгендерин сорганыбызда, ол быйла дегенди: - Аланы аспасы Цхинвалден, уруу бара турган мезден келгенди. Аны кыошканынандары этген да келгендери. Ала урууда бегитени, жарагына да кьргенди. Аны себели психология реабилитация керекди. Сабийле солуп, саулукулары да кочундирип, Аллах он берсе, тогуз-он ююндөн артка кыайтары деп ышанабыз. Андан сора да, тил жаны бла тыггыч болмаз, нек дегенде ала бары да орус тилин уста биледиле. Хар зат да тил болуп, Сабийле да кеслерин тап жюрюктөрлө, синизи аурда этидиртмеле.

Ызы бла ол Юг Осетияда бола турган ишени юсюндөн толу халап айтканды. Мадина Русуланова да, керек болса, сабийлене дагыда келтирлерин, алаага да хар не жаны бла тийишли болушук этилирин билдиргенди.

Иги да кырагын болушук кычканыны сабийлене, абдандалы да терк болушук берген машинала ашырып, «Кавказ» лагерге келтиргенди. Анда да алаага жарык тобегендиде. Аруу, тап жарашдырылган отолууга элтендиде, аузландыргандыла.

ХОПАЛАНЫ Марият.

Агресия Аскер бюджетте - миллиард доллар

Грузияны аскери алгынткы Совет Союзун территорияны бек тынч суулангандан аскерден бирлериди. Аны офицерлери эм солдатларыны аспасы АБШ-да бла Турцияда юйретилгендиде неа алапы ол кыралланы инструкторлары окутачкандыла. Кыралланы аскер учурандары бу акар 4 жылда 30 кереге кьбейтилгендиде, ВВП-ны 9-10 процентин (Россияде - 2,9 процент) тутканды, 2008 жылда битеулю аскер бюджет кеп кыалмай 1 миллиард доллар енмедде белгиленгенди. Грузияга тынч кыаралдан улуу аскер-техника болушук хаксыз келеди.

Аскер кыууга башланп кыалган кезинде кыралны аскери урушка 33 минг адамны атландыралыкыды (алаага 40 миң резервистини да кыошарга керекбиз). Аскерни сатыларында 100-ге жууук танк, 200 БМП эм БТР, 100-ден артык артиллерия саут, 18 БМ-21 «град» система бардыла. Грузияны аскер кауауа кичилери СВ-25 деген 7 штурмовиктен эм 20 вертолөт-дан кыуалгандыла.

Кыралны ким саутландырады

Тойлисиге хакы излемей аскер-техника болушук хакы кыраллар араларында АБШ, Турция, Болгария, Чехия, Израиль, Босния бла Гершеговина, Сербия эм Украина бардыла. Кадрланы хазырлауу торюу-торюу америкалы програмалары бла 8 мингден артык грузини аскер кадр юйретиленгенди.

АБШ Грузияга «Тыш кыраллага аскер болушук этюу» деген программага керек, 40,6 миллион долларны артка кыайтарылмазлык кредитиненча бергенди. Андан тышкында да кеп торюу ишени тамамлаган ИИН-60 Black Hawk деген 15 вертолөтну берирге деп туралды.

Улуу теннисден инструктор Тамаяланы Марина.

Сөвсоз, келир заманлада жетишпелли болдурушк жашчыкыла, кызычыкыла да бардыла. Ала республиканы өткелмилги болуучу инанамна. Кысыксы, спорт школну жангандан спортта жетишпелли болдурууга сойгөнелер чырмауулу жыйында да, себелик этилгенлей турлукуду.

Сөвсоз, келир заманлада жетишпелли болдурушк жашчыкыла, кызычыкыла да бардыла. Ала республиканы өткелмилги болуучу инанамна. Кысыксы, спорт школну жангандан спортта жетишпелли болдурууга сойгөнелер чырмауулу жыйында да, себелик этилгенлей турлукуду.

ДАЛАХАТЛАНЫ Марият. Суратын автор алганды.

Бюгон - Физкультурунникни кюноду

Тамблагы рекорда бюгон хазырланадыла

Нальчикде Малкьар орамдагы Спорт дворецде юн сайын сабийле, абдандалы да жаруу этедила. Ары баргылаа грек-рим, эркин угуушууу, дзюдоо, боксуну, улуу теннисни да жашырыныкчыларына юйрөнедиде. Аланы республикада атлары айтуучу спортну усталары Аслан Жанимов, Хасан Теуажуков, Мелияланы Борис, Сабанчаланы

Мурат, Борис Метреливи, Тайсоланы Дауут, Альбер Майсурадзе, Алик Азов эм башкала юйрөтөдиде.

Андан сора да, быйлыгы жыл Ююрюню жылы болганы бла байламлы, Бийик спорт усталыкчыны школуну администрациясыны сабуу бла ыйкында юч ючюню кеп сабийни юйрөдөди, жактыкчыла бла кызычыкыла келип, эки сагы-

атыны теннис кортлаа, футбол майдаңда да жаксыз ойнаргага, жаруу этерге онг табдыла. - Бери Нальчиктен, анга жууук элпеден да кеп сабий, спортта да атлары айтылган спортсменле да жоюрюлюкчю, дайын бийик спорт усталыкчыны школуну директору Аслан Жанимов. - Аланы араларында спортта бийик жетишпелли болдуруула да бардыла.

Алай спортсменнерибизни сураттарын вестибюлек хар ким да кьбюу жерде табыз. Кичи кыуам, алаага кырап, алача болурга итениди. Хар секцияга да жоюге жууук сабий жюрюйдю. Улуу теннисге келерге сойгөнелер да бьютюнда кьбюу. Тренерле Валерий Митин, Юрий Струбин, Алик Азов, Тайсоланы Дауут да алаага келип юйрөтөргө сойгөнелерге тийишли эс бьледи.

Спорт дворецни керюмдосю.

ШИМОЛ КОВЗДАН

Пекинде Олимпиада оюна башланганды. Бүгөү дунда да улут спорт форуму ашылып кеткендиги жергиликтүү маанидеги жергиликтүү болдурурга керектөө деген оюмдарын айтады.

Кеспери спортчулары ючюн артында Шимал Кавказда жашаганды. Бизни регионубуздан Оюнагы Руслан Кишмахов, Анна Омурова, Анна Булгакова, Давид Аирапетян, Мария Абакумова, Назар Мамиев, Ислам Тимурзиев, Рахим Чакиев, Артур Бетербиев, Аликбек Башкаев, Аккайлан Хажимурат, Алим Гаданов, Асланбек Сулейманов, Аида Шанаева, Валерий Мартышев, Бесик Кудухов, Георгий Кетоев, Ирек Фарниев, Тимерлан Тменов, Хасан Бароев, Светлана Царукаева кыргызстандык оюнагы башланганды. Оюнагы башланганды. Оюнагы башланганды. Оюнагы башланганды.

Бизни жыйымдык командабызны ышаны

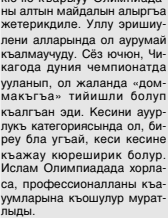

Ислам ТИМУРЗИЕВ Бокс Аурдук категориясы 91 килограммды

Кызулк жолу: спортну халкыла аралы классыны мастери, Россияи эм европалы юниорлары эришуилеринде хорлаганды (2001 жыл), дуняны кубогунда да хорлаганды (2005 жыл), Европаны чемпиону (2005 жыл), дуняны чемпионатын доммак майдалан алганды (2007 жыл).

Билгенлени оюмлары Тимурзиев - жыйымдык команданы алчылардан бири. Специалист ол улуту жетишмеле болдуруруна ийнанганды. Саулугу чырмаулук эмтесе, аны кючю-кыаруу Олимпиаданы алтын майдалан алгырга жетериктени. Улуту эришуилени алтында ол аурдук кызулкжолу. Сөз ючюн, Чикагада дуня чемпионатда уланып, ол жалаңда «доммакгы» тийишли болуп кылган эди. Кеспи аурдук категориясында ол, биреу бла угыай, кеси кесине кыжау юкюртири болур. Ислам Олимпиадада хорласа, профессионаланы кызуумларына кышулур муратлыды.

Аны ючюн «ауруруктала» жашларыдыла

Руслан КИШМАХОВ Дзюдо Кызулк жолу: 2007 жылда аны кеси эм командда эсден Европаны чемпионуду дзюдо жаны бла 60 килограм аурдук категорияда

Алимин насыпты кимоносу

дуня чемпионатын кюмш призеруду. Спортну сыйлы мастери. Ставропольчу СКА-ны келечисиди.

Билгенлени оюмлары Тренер Мухамед ПАШУ-ОВ:

- Руслан майдал кытар деп айтырга анык эрттеди. Бек башы - аны Олимпиадага жол салганды. Аны аурдук категориясы жыйымдык команданы бек чурлуусуду. Мында бек кыаты конкуренция болучуду. 60 килограм аурдукда эришуиледе Олимпиадада кыруу доммак майдаланы окусуна Россияи мындан 30 жыл алда алган эди. Руслан ол болумну иги жанына толордирири ючюн, болган ючюн салыны толу ышанам. Этген муратына жетсин.

Дана КИШМАХОВА, ю бичиски: Шендо Руслан Красноярсктеди. Аймай жаруу эттени, майдал алгырга итингенни юсеринден жазады. Мен а аны ачыган кючю ююсунден сагыш этгенлей турама: кючюну жик синигери юзюлген эди. Шендо уа хар не да тапты. деиди Руслан. Жашларыбыз Артем эм Беслан бла бирге Руслан ючюн «ауруруктала».

Менме деген заманды

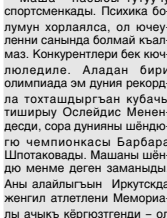

Мария АБАКУМОВА Женгил атлетика (сюнгоно сызыу) Кызулк жолу: кышда сюнго сызыу жаны бла Европаны кубогу ючюн эришуиледе хорлаганды, Европаны кубогуну жай эришуилеринде кюмш призеруду, кызындаша Эвронияжигилени Мемориалларында да доммак майдал алганды. А.Луевни эсге тоюшору жаны бла сюнго сызыуда битероссий эришуиледе хорлаганды, 2008 жылда Россияи чемпионатсы. Бек ити жетишми 67 метр бла 25 сантиметрди, ол Россияи рекордуру.

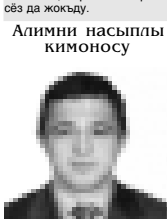
Билгенлени оюмлары Маринаны биринчи тренери Ирина КОМАРОВА:

-Маша - насыбы тутушу спортменкады. Пожиба болумун хорлаясла, ол ючючюлени сынанда болмай кылам. Конкуренция бек ючючюлеледи. Алдан бири олимпиада эм дуня керектала тохташдырган кубачы тиширу Олимпиада Менендеси, сора дуняны шендогю чемпионкасы Барбара Шпотаковды. Машаны шендо менме деген заманды. Аны алдайгыан Иркутскда женгил атлетикени Мемориалы ачык кюрготтени - ол анда Россияи жаны рекорд тохташдырганды. Аны алдайгыан рекорд 8 жыл турганды. Пекинде ол чекте жетсе, тегре чыгарына сөз да жокчу.

Алимин насыпты кимоносу

Алибек БАШКАЕВ Дзюдо Аурдук категориясы 81 килограмды

Алим ГАДАНОВ Дзюдо Аурдук категориясы 64 килограммга дериди.

Кызулк жолу: спортну халкыла аралы классыны мастери, Россияи чемпионуду, Европаны чемпионатын доммакк призеруду (2008 жыл), Европаны ачылыгыны кюмш призеруду, супер кубок эм дуняны кубогу кюлуду.

Билгенлени оюмлары Тренер Олег САРАЛПОВ:

- Алим Оюнага тынгылы хазырланып кыатышыр ючюн, биз кыондан келгени амаганбыз, болсада былай айтырга керги болмаз. Чып атынуу да улуту маганасы барды. Бизге кыжау турдуктала бек кючюлериде ючючюл эм кергили тутушуручула. Конкуренция этип, жерлеширибизни майдал бла кыуандырырга юкюртириши.

Алим а сөрмешге эски кимоно кийип болмаса чыкмауучу.

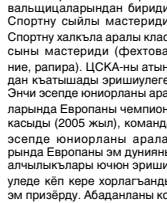
Ол италиячыладан кыоркмайды

Аида ШАНАЕВА Фехтование, рапира Кызулк жолу: Аидагы 22 жыл болганды, Россияи бек перспективалы фехтованчаларындан бириди. Спортну сыйлы мастериди. Спортну халкыла аралы классыны мастери (Фехтование, рапира), ЦСКА-ны атында кыатышды эришуиледе. Эчки эсденде юниорлары аралында Европаны чемпионкасыды (2005 жыл), Россияи чемпионатын доммакк призеруду (2005 эм 2006 жылда), дуняны кубогу ючюн эришуиледе хорлаганды (2006 жыл), Россияи чемпионуду, дуня чемпионатын кюмш призеруду (2007 жыл).

Билгенлени оюмлары Тренерлени оюмларына кыруу эришуиледе Рахим техника эм психология жаны бла да тынгылы хазырланганды, ол а Олимпиаданы бийик сагысына тийишли болур дегре ышандырмаз. Чакиев жыйымдык команданы биринчисиди.

Экинчи Карелин

Тимерлан ТМЕНОВ Дзюдо Аурдук категориясы 100 килограмды

Кызулк жолу: спортну сыйлы мастери. Дзюдо жаны бла Россияи жыйымдык командасыны капитанды, аур өчмөдө эришди. 1993 эм 1999 жылда Европаны чемпионуду, 2000 жылда дуня чемпионатын ючючюл призеруду. 1995 жылда Европаны жаш телью чемпионатында, 1998 жылда жарым аурдук өчмөдө дуня чемпионатда хорламгы жеттени. Россияи ючү керге чемпион болганды.

Билгенлени оюмлары Тимерлан Тменов байыл эришуиледе болдурун хорламгыр бла кырада бек аур катерориясында тутушуда биринчи болганын кюрготтени. Олимпиада жыйымдык команданы кураганды. Тменовну жерин ююсунден сөз окуяна айтпалганды. Кеспи даражалыгы Тимерлан арельде Португалияда бардырыган Европаны чемпионатында кырулаганды - анда «алтын» кытханды.

Специалистени оюмларына кыруу керге, Тменова бек кючю спортменне кыруу турдуктала. Аланы барсын да бирем-бирем хорлап чыгарыла а остимли багырыны кючю, кыруу да жетериктени.

Билгенлени оюмлары Тимерлан Тменов байыл эришуиледе болдурун хорламгыр бла кырада бек аур катерориясында тутушуда биринчи болганын кюрготтени. Олимпиада жыйымдык команданы кураганды. Тменовну жерин ююсунден сөз окуяна айтпалганды. Кеспи даражалыгы Тимерлан арельде Португалияда бардырыган Европаны чемпионатында кырулаганды - анда «алтын» кытханды.

Специалистени оюмларына кыруу керге, Тменова бек кючю спортменне кыруу турдуктала. Аланы барсын да бирем-бирем хорлап чыгарыла а остимли багырыны кючю, кыруу да жетериктени.

Специалистени оюмларына кыруу керге, Тменова бек кючю спортменне кыруу турдуктала. Аланы барсын да бирем-бирем хорлап чыгарыла а остимли багырыны кючю, кыруу да жетериктени.

Специалистени оюмларына кыруу керге, Тменова бек кючю спортменне кыруу турдуктала. Аланы барсын да бирем-бирем хорлап чыгарыла а остимли багырыны кючю, кыруу да жетериктени.

Специалистени оюмларына кыруу керге, Тменова бек кючю спортменне кыруу турдуктала. Аланы барсын да бирем-бирем хорлап чыгарыла а остимли багырыны кючю, кыруу да жетериктени.

Билгенлени оюмлары Аликбек кыралны Олимпиада жыйымдык командасыны бек жаш спортчуду. Тренер КЮЙЧУЛАНЫ Руслан:

- Кеспи жашлыгына да кырамай (Аликбекке жалаңда 18 жыл болды), мени шекерти бек нызамлы спортсменди. Психология жаны бла алып кыраганды, тюзюмлю эм сабырды. Анга дин адамы болганы, намаз эттени болушан сунама. Ол дээрден башка бир затка эс бурмады. Тюзюмлюк эм керек заманда хорламгыр итинилуу анга Пекинде да болушура дейме. Классык жаны бла Аликбек опоненттеринден эс кыдады бийикди, техника жаны бла а келтирени озыркыды. Саулук жаны бла да энди жарсыра заты жокчу. Москвада супер кубок ючюн эришуиледе кючюл аныткан эди, шендо уа башкала бла бирге жаруу этеди. Алайды да, толук кючю бла кыатышырыкды эришуиледе.

Адамат формадады

АККАЙЛАНЫ Хажимурат Аур атлетика Кызулк жолу: Афиниледе бардырыган Олимпиада оюнагы кюмш призеруду, Россияи чемпионуду (2008 жыл), жаш телью арасында дуняны рекордсменди, эр кишили араларында Россияи рекордсменди.

Аккайлан Хажимуратны аур атлетиканы эришуиледе кыатышырыгы баш чур болуучуду.

Билгенлени оюмлары Аур атлетика жаны бла Олимпиада жыйымдык команданы баш тренери Александр ВЕНКОВ:

-Аккайлан Хажимуратны Олимпиада оюнагы жаны бла ити сынауу барды - Афиниледе ол «кюмш» кытханды эди. Болсада биз сайлаубузуну, озган заманда болурулган жетишмеле кырап угыай, спортменне шендогю жанын керге эттени, долгон ючюн эки жылына эттенине да кырамай. Хажимурат шендо бек иги формадады.

Кючю - кыруу жетерикди

Давид АЙРАПЕТАН Бокс Аурдук категориясы - 48 килограмды

Кызулк жолу: спортну халкыла аралы классыны мастери. Дзюдо жаны бла Россияи жыйымдык командасыны капитанды, аур өчмөдө эришди. 1993 эм 1999 жылда Европаны чемпионуду, 2000 жылда дуня чемпионатын ючючюл призеруду. 1995 жылда Европаны жаш телью чемпионатында, 1998 жылда жарым аурдук өчмөдө дуня чемпионатда хорламгы жеттени. Россияи ючү керге чемпион болганды.

Билгенлени оюмлары Тимерлан Тменов байыл эришуиледе болдурун хорламгыр бла кырада бек аур катерориясында тутушуда биринчи болганын кюрготтени. Олимпиада жыйымдык команданы кураганды. Тменовну жерин ююсунден сөз окуяна айтпалганды. Кеспи даражалыгы Тимерлан арельде Португалияда бардырыган Европаны чемпионатында кырулаганды - анда «алтын» кытханды.

Специалистени оюмларына кыруу керге, Тменова бек кючю спортменне кыруу турдуктала. Аланы барсын да бирем-бирем хорлап чыгарыла а остимли багырыны кючю, кыруу да жетериктени.

Специалистени оюмларына кыруу керге, Тменова бек кючю спортменне кыруу турдуктала. Аланы барсын да бирем-бирем хорлап чыгарыла а остимли багырыны кючю, кыруу да жетериктени.

Специалистени оюмларына кыруу керге, Тменова бек кючю спортменне кыруу турдуктала. Аланы барсын да бирем-бирем хорлап чыгарыла а остимли багырыны кючю, кыруу да жетериктени.

арасында бардырылган эришуиледе чемпион ата тийишли болганды, 2002 жылда Европаны жаш телью эришуилеринде чемпионукну алганды. Грек-рим тутушу жаны бла спортну сыйлы мастери.

Билгенлени оюмлары Специалисте Хасанга экинчи Карелин дейди. Кеспи опоненттеринден ол таза ниети эм пожижа жаны бла тельюмология бла айырмалды.

Адамат формадады

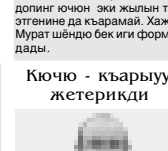
Светлана ЦАРУКАЕВА Аур атлетика Аурдук категориясы 58 килограмды, 63 килограмды.

Кызулк жолу: 2006 эм 2007 жылда аур атлетикада дуняны чемпионатларында Светлана «кюмш» алганды. 2006 жылда Россияи чемпионатын болганды. Дуняны эм Европаны рекордсменкасыды.

Билгенлени оюмлары Светланы тренери Казбек ЗОПОВ:

- Олимпиадада «алтын» кытагыра онлары кепдоло Светлана. Он чекте жетер ючюн, эки тобушууде ол 260 килограммын алгырга керекди. Болсада аны бек кызын сөрмөгенде сактайды. Тишируу аур атлетикада аны опоненттери - кытайлы спортсменкала - кесеринде эришириктиди.

Чабуулукту этиучу эм кыуучу

Валерий МАРТЫШЕВ Аур атлетика Аурдук категориясы 84 килограмды

Кызулк жолу: 2006 жылда Россияи чемпионатында «доммак» кюлү болганды. Он жыл окуяна дуняны кубогуну алчылыгында «алтын» кытханды. Он кезиуде Иван Арыгин аты гран-прин доммакк призер болганды. 2007 жылда уа Бакуда дуняны чемпионатында эм Иван Арыгин аты гран-при эришуиледе хорлаганды. Спортну халкыла аралы классыны мастери.

Билгенлени оюмлары Эркин тутушуда Россияи жыйымдык командасыны баш тренери Дзамболат ТЕДЕЕВ:

- Шендо Георгийн юч эм ниет жаны бла да менме деген заманды. Ол Олимпиадага барлык спортсменлени барсындан да кыда кючю. Аны баш опоненти ол кесиди, аны эмоциялары, аны жаны, аны халы. Ол аланы хорлапса, жетишмелери да иги болуучуду.

«Алтынны» кытагыра тийишлиди

Ирек ФАРНИЕВ Эркин тутушу Аурдук категориясы 66 килограмды

Кызулк жолу: Ирек 2001 жылда Европаны чемпионатында кюмш приз болганды. 2003 жылда уа дуняны эм Европаны чемпион деген аты алганды. Халкыла аралы улуту маганалары болган турнирлерде хорлап келгенди. Эркин тутушуда спортну сыйлы мастери (66 килограм).

Алчыла бла сөрмеширге тюзерикди

Ирек ФАРНИЕВ Георгий Кетоев. Бесик Кудухов.

Хорламгыра итинилуук

Бесик КУДУХОВ Эркин тутушу Аурдук категориясы 55 килограмды

Кызулк жолу: Кудухов тутушуу бла 1995 жылдан бери юкюрешти. Россияи жыйымдык командасында уа 2005 жылдан бери. Кадетлени араларында биринчиликте хорлаганды (2003 жыл). Юниорлары араларында дуняда биринчиликте алганды (2005 жыл), Россияи чемпионуду (2006 жыл). Европаны чемпионатын кюмш призеруду (2006 жыл). 2007 жылда дуняны чемпион болганды.

Билгенлени оюмлары Эркин тутушуда Россияи жыйымдык командасыны баш тренери Дзамболат ТЕДЕЕВ:

- Ол бек кючю спортсменди, перспективалды, анга кыжау юкюрештиркенде бек кючюсү болганды. Бесикге бек керектиси уа - хорламгыра итинилуук.

Кеси кесине кыжауду жаланда

Георгий КЕТОЕВ Эркин тутушу Аурдук категориясы 84 килограмды

Кызулк жолу: 2006 жылда Россияи чемпионатында «доммак» кюлү болганды. Он жыл окуяна дуняны кубогуну алчылыгында «алтын» кытханды. Он кезиуде Иван Арыгин аты гран-прин доммакк призер болганды. 2007 жылда уа Бакуда дуняны чемпионатында эм Иван Арыгин аты гран-при эришуиледе хорлаганды. Спортну халкыла аралы классыны мастери.

Билгенлени оюмлары Эркин тутушуда Россияи жыйымдык командасыны баш тренери Дзамболат ТЕДЕЕВ:

- Шендо Георгийн юч эм ниет жаны бла да менме деген заманды. Ол Олимпиадага барлык спортсменлени барсындан да кыда кючю. Аны баш опоненти ол кесиди, аны эмоциялары, аны жаны, аны халы. Ол аланы хорлапса, жетишмелери да иги болуучуду.

«Алтынны» кытагыра тийишлиди

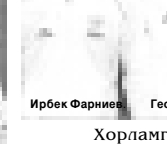
Ирек ФАРНИЕВ Эркин тутушу Аурдук категориясы 66 килограмды

Кызулк жолу: Ирек 2001 жылда Европаны чемпионатында кюмш приз болганды. 2003 жылда уа дуняны эм Европаны чемпион деген аты алганды. Халкыла аралы улуту маганалары болган турнирлерде хорлап келгенди. Эркин тутушуда спортну сыйлы мастери (66 килограм).

Билгенлени оюмлары Эркин тутушуда Россияи жыйымдык командасыны баш тренери Дзамболат ТЕДЕЕВ:

- Ирекни хорламгыра жетерча кючю-кыруу барды. Айыруу оюнада ол биринчи канда болган эди жыйымдык командга. Халкыла аралы эришуиледе болдурун жетишмелери да анга шагзатлык этеди. Ирекни баш опоненттери торкюл спортсмен Рамазан Шахин бла кубачы Генди Гарси болуучуду. Оюмуу айтсам, Ирек бизни жыйымдык командабызга «алтын» тюзюрмей кыорык туюлду.

Кыбын сынау

Валерий МАРТЫШЕВ Аур атлетика Аурдук категориясы 84 килограмды

Кызулк жолу: 1985 жылдан бери жыйымдык команданы санганды. 2005 жылда Россияи чемпионуду - 1чи жер. Дуняны кубогуну атыларында хорлаганды.

Билгенлени оюмлары Валерий тренери Фердинанд КИБИЗОВ:

- Мен Валерий хорларгыны ишекли туюлду. Болсада Олимпиада оюна-улуту сынауду. Валерийн опоненттери да бек кючюлериде: Англияны, Германияны, Нидерландланы жыйымдык командалары.

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

Материаланы басмагы Роман ЛАВРУХИН бла Инна КИРЕЕВА хазырлаганды. «Комсомольская правда»

ЮЮРНО ЖЫЛЫ

Аякълары балгъа сугъулгъан къызчыкъ

«Тогу юйор-тогу насип», дейдиле таудла. Бюгонюкде ол алайгъи жетишгенде алай кеп тойноклоде тау элдеде. Бир-эки чок сабийн кырантхаксына кыаре кызыгъ айланынган астам болуп барыла.

Алай Балчында жашаган Тонгуларны Абдуллахн бля аны кой бийчеси Зояны юйорю, кертида, тодула. Тууганларына, туудукларына ктууна бля кыарды. Кыарт атаны бля кыарт анына тууганларында туугъанына уа ботонда кен чыраклардыла. Аланы кюстеринден бир кесек толуксак айтхайкъ, атлары бля шагъарей болайыкъ.

Тонгуларны Абдуллах бля Зоя юйор кызганын быфыл 56 жыл тогъанды. Аланы эки жашлары бля юк кызгъары-Малик, Алий, Зулифия, Фатимат, Асикан бусагъатла 15 сабийден экинчи тено кызгандыла. Аладан бешим жашла, 10-сү кызла: Азамат, Артур, Магомат, Амин, Амуш, Аминат, Асият, Залина, Танзала, Зухура, Зульфия, Лейла, Жамила, Танзила эм Анжела.

Абдуллах бля Зоя онбеш туудукларында 13-сюню бийик билим алганындан эм устажыларына керешип тапханларына артыкъла бек кыуандыла. Онбешинден кыалган экиси уа бусагъатда Кыабарты-Малкъар кыярал университетини бля Кыабарты-Малкъар кыярал эг мюок академияны студентлериде.

Бусагъатда Абдуллахны бля Зояны туудукларында бешини юйор кызгандыла. Аладан туугъан ючюнчо тено 2004 жылда башланганды. Туудукларда тууганланы бек тамалатлары Адинада. Бу сойдюмю ла, ариу да кызчыкъ юсюенди Абдуллах бля Зоя кыялды эа да башха торлю соймеклик бля хансар айтхандыла.

Туудукларыбыны биринчи теносюенде кызчыкъла жашчыкъладан эсе эки керек кеп болгъанды, дейдиле ала, биз таудлары эртте замандан келген былай бир адеттерин этерге таукел болган эдик. Ол а юйорде кызкъа кеп туусала, аладан бек артта туугъан кыз сабийни эки аягъын бал тав

бакгъа салып, анга эчки курманчыкъ этиде, юйоргунанла кючуналдыла деп айтхаймучусу бля байламалды. Алай бля Тонгуларны улду юйорю Адинаны мыздан бек жаш кошулгъандыла. Даугут, Оккуп, Аслан, Мусун, Алий.

«Бу арт кезиге дери (Улду Ата журт урушун алдында оксуна) тау элдеде жашла кызкъадан эсе аслам туугандыла, дейдиле Абдуллах бля Зоя. «Аны себепли кызла бироз кыт болгъандыла. Алай бусагъатда жашланы эа тууганлары миллетбинни адамлары саны бешине улачу чырмаулакъ этеди. Ол а, хар таулау ата-ананы, бийни юйорю да тынгысак этгенди турды. Тширыну намисин бийнеке салмай, аны аямай, багъалмай, биз кеп сабийни юйорде курманчыкъ тойнокло, Аны алай этериг а эр кишилдеде.

Абдуллах бля Зоя керти айтхайды. Ол затха кыяралдыбыз да улду магъана беадам барды. Емюрлерди узак болсун, кыуачун бля жашасында.

Кертида, алгынны заман бля тау тенгелдиргенде, ата бля аны улду юйорде санамайдыла. Эрттегиликке эжиге бир киби, бирге уа жок киби, денгендиле. Бешден эа баласы болган юйордеге эа койгелди, бек сабийден он сабийге дери болгъанды.

ТЕММОЛАНЫ Мухадим,
СУРАТДА: Адина.

КУЛЬТУРА

Улду магъаналыгъын ангылай

Эбрбус районда бюгонюкде култура укрежденила эа тойноклоде. Мында ара Култура дворец бля беш култура кой. Ара библиотекса система (ол 14 библиотеказны биржидары), юкюстеланы сабий школу бир неча филиалы бля, «Минги-Тау» кинотеатр, краеведенини музейи, «Солнышко» атлы солум култура парк бардыла. Дагъада бу району бек улду эли – Кенделенде сабий музыкал бля «Тау» кинотеатр ишлейдиле, Огъары Бахсандан кюп усталыкъдан миллет арада художество самодетельносты кыары кружоктары бардыла. Мында «Тау» адетледеген фольклор-этнография кружокла, халкъ жыры, миллет тевесюю, эстрада жыры кружоклары да ишлейдиле. Кеп жашланы ичире – «Таулан» деген жыр-инструмент ансамбль, району угъай, су республиканы да фахмуша бля кыуандырып келеди.

Огъары Бахсандан уа, балчында айтхаймучулар кюп усталыкъла эни эс бурдыла. Мында киизилени этген бурунг усталыкъны арады ишлейди. Аны бля байламлы кеп сейрлик материал да жашылардыганды. Бу арада халкъ чыгармачылыкны кружок ушлейди, ари кырыкъ сабийден асламы жюрюйдю.

Район администрацияны Култура управленийи ишин району културасыны айналыш програмасын 2006-2011 жылгъа дери белгилегенди эм «Элини 2010 жылгъа дери социальный айналу» деген федеральный программалыкъ кере. Ол эа элдеде жашаган културалыкъ кружоктары ари сейрди этюрюрюн белгиледи. Аны себепли ултерде, райондагы култура укреждениланы ишлери тири болмай, мындагы жашланы адет-тарелери айнырыча, кючюндан келгени этеди. Бек башы уа – сабийлени бля жаш адамланы фахмушлары болушулу.

Култура управленийчи таматасы Тонгуларны Жаннетин айтхайна кере, ол ишин башында айтхайган програмалагъа кере кызганды. Алай бля Былымны бля Кенделени култура эм билим берю укрежденилери биржиг, ара кызгандыла эм мероприяталаны да бирге бардырадыла. Кенделени Култура ююнде уа фольклор миллет арады ачылганды. Мында «Тау» адетледеген фольклор-этнография кружокла, халкъ жыры, миллет тевесюю, эстрада жыры кружоклары да ишлейдиле. Кеп жашланы ичире – «Таулан» деген жыр-инструмент ансамбль, району угъай, су республиканы да фахмуша бля кыуандырып келеди.

Огъары Бахсандан уа, балчында айтхаймучулар кюп усталыкъла эни эс бурдыла. Мында киизилени этген бурунг усталыкъны арады ишлейди. Аны бля байламлы кеп сейрлик материал да жашылардыганды. Бу арада халкъ чыгармачылыкны кружок ушлейди, ари кырыкъ сабийден асламы жюрюйдю.

Кеп болмай Юг федеральный округу республикаларыны, крайларыны эм областларыны чыгармачылык иш бля керешген юйорлерини фестивалы-эришюю болгъанды. Анча беш тевелден бери сакъланган усталаны киизден этилген жон затлары бийик багъа бергендиле. Бу иште хунерин эм жуупулыгъын Огъары Бахсандан Жаппулан койер кюргюстегенди.

Декоративно-прикладно искусство бля керешгенли суратларында кыуангалан керюм а дайым да ишлейди району краеведени музейинде. Ол а Кузыйланы Кыасын атлы Кузыйланы Румия Иминамова эа жачо даражалы дипломна тийиш болганды. Ол «Араб» тевесю ансамблны солисткасы, Россияны Кузыйланы Кыасын атлы Кузыйланы Румия Иминамова эа жачо даражалы дипломна тийиш болганды. Ол «Араб» тевесю ансамблны солисткасы, Россияны Кузыйланы Кыасын атлы Кузыйланы Румия Иминамова эа жачо даражалы дипломна тийиш болганды. Ол «Араб» тевесю ансамблны солисткасы, Россияны Кузыйланы Кыасын атлы Кузыйланы Румия Иминамова эа жачо даражалы дипломна тийиш болганды.

«Горняки Эльбурско району...» да. «От жагъа» деген салон да бек жетишилени санамалды.

Жау тевесюю арадына койрету иште да улду эс бурдала. «Саулукъ жаш тено – миллети тамлагы кючю» деген проектин чеклеринде «Акъ өлөм», «Жашурун-жюркилик» атлы темалагъа ушакла бардыла. Ичигчилик бля наркоманияны палахыны юсюенди документли фильме да керештиледиле.

Бу арт кезиге району култура укреждениланы кеп торлю ахшы ишле этилгендиле: солун ичирле, концертле, фестивалына, конкурсу, юйорю жашлына уа «Юйор жылгъасы». «Юйорю от жагъасында» дагыда башха этилген затла аталгандыла. Ара библиотекса системада уа ушак-дискуссион халда бардыралгъан ичирле да болгандыла, ахшы, юлгюлю койюрле бля боюшуде да.

Художество самодетельностха кыатышхан артистлени жетишилери да кыуандырады. «Ачык Европа» деген Халкъла арады бешинчи фестивалы-конкурсу кыуангалан Румия Иминамова эа жачо даражалы дипломна тийиш болганды. Ол «Араб» тевесю ансамблны солисткасы, Россияны Кузыйланы Кыасын атлы Кузыйланы Румия Иминамова эа жачо даражалы дипломна тийиш болганды.

«Горняки Эльбурско району...» да. «От жагъа» деген салон да бек жетишилени санамалды.

Жау тевесюю арадына койрету иште да улду эс бурдала. «Саулукъ жаш тено – миллети тамлагы кючю» деген проектин чеклеринде «Акъ өлөм», «Жашурун-жюркилик» атлы темалагъа ушакла бардыла. Ичигчилик бля наркоманияны палахыны юсюенди документли фильме да керештиледиле.

Бу арт кезиге району култура укреждениланы кеп торлю ахшы ишле этилгендиле: солун ичирле, концертле, фестивалына, конкурсу, юйорю жашлына уа «Юйор жылгъасы». «Юйорю от жагъасында» дагыда башха этилген затла аталгандыла. Ара библиотекса системада уа ушак-дискуссион халда бардыралгъан ичирле да болгандыла, ахшы, юлгюлю койюрле бля боюшуде да.

«Юйор юйор-тогу насип», дейдиле таудла. Бюгонюкде ол алайгъи жетишгенде алай кеп тойноклоде тау элдеде. Бир-эки чок сабийн кырантхаксына кыаре кызыгъ айланынган астам болуп барыла.

«Юйор юйор-тогу насип», дейдиле таудла. Бюгонюкде ол алайгъи жетишгенде алай кеп тойноклоде тау элдеде. Бир-эки чок сабийн кырантхаксына кыаре кызыгъ айланынган астам болуп барыла.

Алай Балчында жашаган Тонгуларны Абдуллахн бля аны кой бийчеси Зояны юйорю, кертида, тодула. Тууганларына, туудукларына ктууна бля кыарды. Кыарт атаны бля кыарт анына тууганларында туугъанына уа ботонда кен чыраклардыла. Аланы кюстеринден бир кесек толуксак айтхайкъ, атлары бля шагъарей болайыкъ.

Тонгуларны Абдуллах бля Зоя юйор кызганын быфыл 56 жыл тогъанды. Аланы эки жашлары бля юк кызгъары-Малик, Алий, Зулифия, Фатимат, Асикан бусагъатла 15 сабийден экинчи тено кызгандыла. Аладан бешим жашла, 10-сү кызла: Азамат, Артур, Магомат, Амин, Амуш, Аминат, Асият, Залина, Танзала, Зухура, Зульфия, Лейла, Жамила, Танзила эм Анжела.

Абдуллах бля Зоя онбеш туудукларында 13-сюню бийик билим алганындан эм устажыларына керешип тапханларына артыкъла бек кыуандыла. Онбешинден кыалган экиси уа бусагъатда Кыабарты-Малкъар кыярал университетини бля Кыабарты-Малкъар кыярал эг мюок академияны студентлериде.

Бусагъатда Абдуллахны бля Зояны туудукларында бешини юйор кызгандыла. Аладан туугъан ючюнчо тено 2004 жылда башланганды. Туудукларда тууганланы бек тамалатлары Адинада. Бу сойдюмю ла, ариу да кызчыкъ юсюенди Абдуллах бля Зоя кыялды эа да башха торлю соймеклик бля хансар айтхандыла.

Туудукларыбыны биринчи теносюенде кызчыкъла жашчыкъладан эсе эки керек кеп болганды, дейдиле ала, биз таудлары эртте замандан келген былай бир адеттерин этерге таукел болган эдик. Ол а юйорде кызкъа кеп туусала, аладан бек артта туугъан кыз сабийни эки аягъын бал тав

ТУКУМЛА

Къадар тауушла эм харфчыкъла бля байламлыды

Тукъум да бурунлоден бери да астулу бел, аны тарыхы бля, шайтанла-жинни бля, ота-бабаларыбыз ала бля байламлыды бля байламлыды. Тширыну, эрге барса, тукъум агын торлендериде, алай эсе уа, ол башха тукъум кыздарын алады, алай бля уа жангы жашоу эти болшайды. Не бек сейр эсе да, бир затха инангумулакъ кенг жюрюйдю.

Аны юсюенди номерологлар – тарихлини жашырын магъаналарын тинтиу бля керешген адамла-быйлай айтхайды. Хар харыны анга тийиш бир тарихи барды, алай эсе уа, адамны ата-энеси уматы, атасыны ата кыялды эе да бир тарих колдалдыла, адамны туугъан юню (дата-сы) бля бирге аны инсанлыгыны, халини эм къадыраны шифрлерин (жашырынлыкларын) кызурдыла.

Нумерологлагъа социологлар да кошулардыла. Аланы айтхайларына кере уа, тукъум агын афрафитин биринчи кесеринде харфла бля жазылып башланган адамла жашауда, бирлелден эсе, насылыракдыла.

Алай быйлайда ишин башы, бийикледе. Алай бийорю эсе аны чырклары да угъай, школда эм институтда тизмекчи жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу тананы сермегини көргенде, кесин анга ахан эди, харки. Кесин билгенден, жигит жаш болуучу эди, эржорек адам. Тананы айыу сыртдан тартып алгъанлы, тууарча ёкюрюк, юсюне атылады да, төшден эзинге сызып жибермейди»

«Тюкюне да кермей. Кызурюу жетмейми кыялкъыкъына жаргааныны соймючюлюде бля кызралды. Кимден да бек бизни кибики къарт куртулагъа ни эри ол. Лени синларбыны эа-аздан кетер бара эди. Емюрюм колхоз иште кетгенде да къармай, пенсияны эки минг сомга жетирге кетген эди Утин. Соца жарамган кишиди даялкъымсыа анга?»

«-Ы?!»

«Энди уа не кон келлик болур бизге дейле!»

«Айыу